

UZASADNIENIE

W pozwie z 23 grudnia 2019 r. powódka K. K. (1) wniosła o zasądzenie od D. S. kwoty 2 548 916,08 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11 marca 2017 r.

W uzasadnieniu podała, że pozwany jako syndyk masy upadłości (...) spółki jawnej doprowadził do sprzedaży przedsiębiorstwa po zaniżonej cenie, czym spowodował szkodę w majątku powódki na kwotę 1 888 889 zł (różnica pomiędzy ceną oferowaną przez zainteresowanych nabywców a ceną uzyskaną przez pozwanego), nadto zaniżył miesięczny czynsz za dzierżawę przedsiębiorstwa, czym spowodował szkodę w kwocie 423 300 zł; ponadto szkoda obejmowała kwotę 236 727,08 zł tytułem nienależnie poniesionych kosztów przez syndyka, obciążających masę upadłości. Powódka zarzuciła też, że pozwany doprowadził do nieprawidłowości przy obliczaniu i wypłacaniu należnego mu wynagrodzenia, czym naraził masę upadłości na szkodę w wysokości co najmniej 24 656 zł. Powyższe działania, w ocenie powódki, uniemożliwiły całkowite bądź znacznie wyższe, niż to miało miejsce, zaspokojenie wierzycieli powódki. W konsekwencji, po zakończeniu postępowania upadłościowego w dalszym ciągu w stosunku do powódki prowadzone są postępowania egzekucyjne w celu wyegzekwowania wierzytelności niezaspokojonych w toku postępowania upadłościowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że dzierżawa przedsiębiorstwa została dokonana za zgodą sędziego komisarza a uzyskana kwota dzierżawy była najwyższą z oferowanych w konkursie ofert. Podobnie pozwany zaprzeczył, że sprzedał przedsiębiorstwo powódki po zaniżonej cenie, podniósł też, że koszty postępowania upadłościowego w szczególności wydatki z masy upadłości podlegały ocenie sądu. Dalej pozwany zakwestionował zastrzeżenia co do rozliczenia podatku VAT w związku z uzyskanym wynagrodzeniem. Zdaniem pozwanego powódka nie wykazała, aby działania pozwanego miały charakter czynu niedozwolonego, nie wykazała też szkody. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z 7 grudnia 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie ogłosił upadłość (...) spółki jawnej w P. obejmującej likwidację majątku. Syndykiem masy upadłości został wyznaczony D. S.. Postępowanie upadłościowe prowadzone było pod sygn. akt XII GUp 27/10.

Prawomocnym postanowieniem z 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego.

Wspólnikami tej spółki byli K. K. (1) i A. P.

Bezsporne (odpis z KRS k. 1009 – 1010).

W toku postępowania upadłościowego Syndyk D. S. przeprowadził pisemny konkurs ofert na dzierżawę przedsiębiorstwa (...) spółki jawnej w P. z prawem pierwokupu. W dniach 3 i 4 stycznia 2011 r. złożono trzy oferty na następujące kwoty: 5 000 zł netto miesięcznie, 10 000 zł netto miesięcznie, 80 000 zł netto za okres od dnia podpisania umowy do 14 stycznia 2012 r.

Dowód: regulamin konkursu ofert k. 185, 968, kopia ogłoszenia prasowego zamieszczonego w dzienniku (...) k.186, oferta z 4.01.2011 r. k. 187 - 188, oferta z 4.01.2011 r. k. 189 - 194, oferta z 3.01.2011 r. k. 195 - 199.

W dniu 21 stycznia 2011 r. syndyk zawarł umowę dzierżawy ze spółką jawną (...) K., S., S. na czas określony od 21 stycznia 2011 r. do 30 września 2011 r. za kwotę czynszu 10 000 zł miesięcznie. Następnie na podstawie aneksu z 29

września 2011 r. wysokość czynszu ustalono na kwotę 5 000 zł netto miesięcznie od października 2011 r. do czerwca 2012 r. oraz za wrzesień 2012 r. oraz 10 000 zł netto miesięcznie za lipiec i sierpień 2012 r. Umowa została przedłużona na okres do 30 września 2012 r.

W dniu 28 września 2012 r. syndyk zawarł kolejną umowę dzierżawy z innym podmiotem - M. S., na czas określony od 1 października 2012 r. do 30 września 2013 r. za kwotę 5 000 zł netto miesięcznie od października 2012 r. do czerwca 2013 r. oraz za wrzesień 2013 r. oraz 10 000 zł netto miesięcznie za lipiec i sierpień 2013 r.

Każdorazowego dzierżawcę obciążały ciężary i opłaty związane z korzystaniem z przedmiotu dzierżawy tj. opłaty za wodę i odprowadzanie ścieków, energię elektryczną, dostawy gazu, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne i internetowe, usługi ochrony mienia oraz pozostałe związane bezpośrednio z prowadzeniem obiektu branży turystyczno-wypoczynkowej (...). Dzierżawca zobowiązany był także do utrzymywania składników majątkowych przedmiotu dzierżawy w stanie nie pogorszonego, w szczególności do dokonywania na własny koszt wszelkich niezbędnych remontów, napraw, przeglądów itp.

Dowód: pismo z 30.09.2011 k. 200, pismo z 24.01.2011 r. k. 201, umowa dzierżawy z 21.01.2011 k. 202 - 207, 842 - 846, aneks do umowy k. 207 - 208, 840 - 841, pismo z 1.10.2012 r. k. 209, umowa dzierżawy z 28.09.2012 r. k. 210 - 216, 834 - 839.

Według operatu szacunkowego sporządzonego 11 sierpnia 2008 r. na zlecenie K. K. (1) uaktualnionego aneksem z 14 maja 2009 r. wartość rynkowa nieruchomości zabudowanej położonej w M. przy ul. (...) wynosiła 8 973 000 zł.

W toku postępowania upadłościowego podejmowano próby sprzedaży przedsiębiorstwa upadłej spółki.

Postanowieniem z 10 stycznia 2011 r. sędzia komisarz zezwoliła syndykowi na sprzedaż z wolnej ręki przedsiębiorstwa upadłej spółki za cenę nie niższą niż kwota oszacowania tj. 4 555 900 zł

Syndyk rozpoczął procedury konkursowe od wartości nie niższej niż 6.500.000,00 zł. Ogłoszenie o sprzedaży za tę cenę ukazało się 2 lutego 2011 r. Od tej daty do 20 marca 2012 r. pozwany syndyk ogłosił 11 przetargów na zbycie przedsiębiorstwa. Do syndyka nie wpłynęły żadne oferty. W związku z brakiem ofert cena przedsiębiorstwa, za zgodą sędziego komisarza była systematycznie obniżana do kwot: 4 350 000 zł, 3 697 500 zł, 3 327 750 zł aż do poziomu 3.100.000,00 zł na podstawie postanowienia z 6 czerwca 2013 r.

Od 11 października 2011 r. do 25 czerwca 2013 r. syndyk prowadził korespondencję elektroniczną z kilkoma podmiotami wyrażającymi zainteresowanie ofertą sprzedaży przedsiębiorstwa upadłej spółki, jak również z klientami zainteresowanymi dzierżawą.

W piśmie z 13 lutego 2012 r. K. K. (1) nie wyraziła zgody na sprzedaż przedsiębiorstwa w obniżonej cenie, tj. nie niższej niż 3 872 525 zł.

W piśmie z 13 lutego 2012 r. potencjalny oferent B. S. poinformowała sędziego komisarza o trudnościach ze skontaktowaniem się z syndykiem pod podanym w ogłoszeniach prasowych numerem telefonu, co uniemożliwiło jej złożenie oferty w terminie 12 grudnia 2011 r. oraz 16 stycznia 2012 r.

W e-mailu z 14 lutego 2012 r. skierowanym do powódki T. K. poinformował o tym, że jest zainteresowany kupnem przedsiębiorstwa za kwotę 4 556 000 zł.

W e-mailu z 15 lutego 2012 r. skierowanym do kancelarii prawniczej syndyk przesłał regulamin aktualnej edycji konkursu ofert informując jednocześnie o konieczności zapłaty całej ceny po dokonaniu wyboru oferty pod rygorem przepadku wadium.

Od edycji ogłoszeń publikowanych od 20 marca 2012 r. syndyk wskazywał w ogłoszeniach, poza numerem telefonu, również adres poczty elektronicznej.

W piśmie z 20 marca 2012 r. syndyk przesłał B. S. informację o terminie składania ofert, przesyłając regulamin i zapraszając do składania ofert i zapłaty wadium.

W związku z wyrażonym wcześniej zainteresowaniem zakupem nieruchomości syndyk w piśmie z 20 marca 2012 r. poinformował T. K. o kolejnej edycji ofert i przesłał regulamin konkursu ofert.

W dniach 5 kwietnia 2012 r., 24 listopada 2012 r., 16 kwietnia 2013 r., 18 kwietnia 2013 r. i 21 czerwca 2013 r. odbyły się spotkania syndyka z potencjalnymi oferentami celem okazania składnika przedsiębiorstwa upadłej spółki w postaci pensjonatu (...).

Postanowieniem sędziego komisarza z 27 czerwca 2012 r. wniosek powódki z 20 czerwca 2012 r. o odwołanie jednego z konkursów ofert został oddalony.

Dowód: korespondencja e-mail k. 97 – 98, 910, 911, pismo z 13.02.2012 r. k. 99 – 100, kserokopie ogłoszeń k. 101 – 124, 630 – 653, 663 – 664, 674, 680 – 682, 686 – 687, 691, 695 – 696, 700 – 701, 705 – 706, operat szacunkowy z załącznikami i aneksem k. 343 – 377, 912, korespondencja e-mail w okresie od 11.10.2011 do 3.07.2013 r. k. 498 – 526, postanowienie z 10.01.2011 r. k. 527, 991, postanowienie z 2.02.2012 r. k. 528, 989, postanowienie z 29.10.2012 r. k. 529, 990, postanowienie z 8.02.2013 r. k. 530, 988, postanowienie z 6.06.2013 r. k. 531, 987 protokoły obecności k. 532 - 536, pismo z 20.03.2012 r. z potwierdzeniem odbioru k. 537 - 538, pismo z 20.03.2012 r. z potwierdzeniem odbioru k. 539 – 540, postanowienie z 27.06.2012 r. k. 541, regulaminy przetargów k. 654 – 656, 657 – 659, 660 – 662, 665 – 667, 668 – 670, 671 – 673, 675 – 677, 678 – 679, 683 – 685, 688- 690, 692 – 694, 697 – 699, 702 – 704, pismo z 13.02.2012 r. k. 907 – 909.

W zarządzeniu z 29 marca 2013 r. sędzia komisarz zobowiązała syndyka do zmiany warunków sprzedaży przedsiębiorstwa w części dotyczącej zapłaty ceny sprzedaży, tak by została uiszczona najpóźniej w dniu podpisania ostatecznej umowy sprzedaży a przed jej podpisaniem.

W dniu 27 sierpnia 2013 r. syndyk zawarł umowę sprzedaży przedsiębiorstwa z R. K. i W. K. pod warunkiem nie skorzystania przez dzierżawcę D. K. z przysługującego jej prawa pierwokupu za cenę 3 111 111 zł.

W dniu 27 września 2013 r. D. K. złożyła oświadczenie o wykonaniu prawa pierwokupu za kwotę 3.111.111 zł.

W zarządzeniu z 24 października 2013 r. stanowiącym odpowiedź na pismo R. K. i W. K. z 9 października 2013 r. sędzia komisarz poinformowała o tym, że wadium przez nich wpłacone zostało zwrócone z uwagi na skorzystanie z dzierżawcy z prawa pierwokupu. Jednocześnie sędzia komisarz wskazał, że nie stwierdził nieprawidłowości w działaniach syndyka.

Do wyceny nieruchomości będącej podstawą sprzedaży zastrzeżenia i uwagi sporządził rzeczoznawca na zlecenie K. K. (1)

Dowód: zarządzenie z 24.10.2013 r. k. 951, pismo z 21.10.2013 r. k. 955, zarządzenie z 29.03.2013 r. k. 959, pismo z 2.04.2013 r. k. 960, pismo z 11.04.2013 r. k. 961, uwagi do wyceny k. 969 – 970, umowa z 27.08.2013 r. k. 971 – 981, oświadczenie k. 982 – 986, pismo z 9.10.2013 r. k. 954.

Po ogłoszenia upadłości spółki (...) syndyk masy upadłości D. S. składał sprawozdania z czynności syndyka, w tym dotyczące dzierżawy przedsiębiorstwa oraz jego sprzedaży, jak również sprawozdania rachunkowe zawierające szczegółowe zestawienia wpływów i wydatków. W ramach wydatków ponoszone były m.in. kwoty wynagrodzenia z tytułu obsługi prawnej.

Dowód: sprawozdania rachunkowe za okres 7.12.2010 r. - 10.01.2015 r. k. 42 – 45, 47 – 51, 53 – 56, 58 – 61, 63 – 70, 72 – 75, 78 – 82, 274 – 342, 757 – 769, pismo z 6.02.2015 r. k. 92 – 93, umowa z 1.02.2011 r. k. 94 – 95, sprawozdania

z czynności syndyka k. 217 – 220, 830 – 833, wyciągi bankowe za okres 1.12.2010 r. - 31.08.2014 r. k. 222 – 272, 770 – 819,

Postanowieniem z 18 marca 2011 r. sąd upadłościowy ustalił wysokość wstępnego wynagrodzenia syndyka na kwotę 120 000 zł wraz z podatkiem od towarów i usług.

Postanowieniami z 30 marca 2011 r., 9 czerwca 2011 r., 9 września 2011 r., 14 grudnia 2011 r., 12 marca 2012 r., 12 września 2012 r., 21 czerwca 2012 r., 13 grudnia 2012 r. przyznano syndykowi zaliczki na poczet wynagrodzenia w kwotach po 10 000 zł oraz uznano poniesione przez syndyka wydatki za konieczne nakazując ich zwrot.

Ostateczną wysokość wynagrodzenia syndyka ustalono w postanowieniu z 2 czerwca 2014 r. na kwotę 147 000 zł przy uwzględnieniu dotychczas przyznanych zaliczek w wysokości 80 000 zł i przyznano D. S. kwotę 67 200 zł plus podatek od towarów i usług tytułem pozostałej części wynagrodzenia.

W okresie od 8 kwietnia 2011 r. do 2 stycznia 2013 r. syndyk wystawił faktury tytułem zaliczek na poczet wynagrodzenia dodając każdorazowo podatek VAT. Każda z faktur opiewała na kwotę 12 300 zł brutto.

W dniu 25 lipca 2014 r. syndyk wystawił fakturę tytułem ostatecznego wynagrodzenia na kwotę 82 656 zł brutto.

Dowód: postanowienie z 18.03.2011 r. k. 36-38, postanowienie z 2.06.2014 r. k. 39-40v., 551, postanowienia z 13.12.2012 r., 12.09.2012 r., 21.06.2012 r., 12.03.2012 r., 14.12.2011 r., 9.09.2011 r., 9.06.2011r., 30.03.2011 r. k. 46, 52, 57, 62, 71, 76 – 77, 83, faktury VAT k. 542 – 550.

W okresie od 22 października 2013 r. do 14 listopada 2014 r. syndyk masy upadłości dokonał wypłat należności w ramach realizacji ostatecznego planu podziału, w tym wypłaty 25 lipca 2014 r. kwoty 72 979 zł tytułem wynagrodzenia syndyka. W dniu 1 sierpnia 2014 r. syndyk dokonał wpłaty 9 677 zł na rachunek urzędu skarbowego jako tytuł wskazując PIT – 4.

Dowód: zestawienie transakcji k. 26 – 35v., 820 - 829

K. K. (1) sporządziła zestawienie wydatków i wpływów w związku z wynagrodzeniem syndyka i wyliczyła, że syndyk pobrał z masy upadłości kwotę 170 416 zł. Sporządziła także wykaz kosztów nienależnych masie upadłości poniesionych przez syndyka D. S. w latach 2010 – 2014 wyliczając te koszty na kwotę 236 727,08 zł. Nadto, sporządziła wyliczenie związane z bezprawnym, jej zdaniem, obniżeniem czynszu dzierżawy przedsiębiorstwa w okresie od 1 października 2011 r. do 30 września 2013 r.

K. K. (1) sporządziła także: wykaz podatku od nieruchomości za lata 2011 – 2013 na łączną kwotę 90 908 zł; wykaz lokat za lata 2011 – 2013; wykaz corocznych zysków z dzierżawy wyliczając zysk za lata od 2011 do 2013 r. w kwocie 132 042 zł.

Dowód: zestawienie k. 41, wykaz kosztów nienależnych k. 84 – 86, 913 – 915, wyliczenie czynszu k. 87, 916, wykaz podatku k. 88, 917, wykaz lokat k. 96, wykaz corocznych zysków z dzierżawy k. 943.

W piśmie z 10 października 2013 r. W. i R. K. złożyli zawiadomienie do Prokuratora Rejonowego w Świnoujściu o możliwości popełnienia przestępstwa poprzez uzyskanie korzyści majątkowej przez syndyka masy upadłości spółki jawnej (...).

Dowód: zawiadomienie k. 956 – 957.

Postanowieniem z 28 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie pozbawił K. K. (1) na okres sześciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu.

Dowód: postanowienie z 28.11.2014 r. z uzasadnieniem k. 554 – 563.

W piśmie z 26 sierpnia 2016 r. K. K. (1) złożyła wniosek o zawiązanie D. S. do próby ugodowej w sprawie dotyczącej wyrządzenia szkody przez syndyka w majątku K. K. (1) o wartości 4 000 000 zł.

Na rozprawie 10 lutego 2017 r. przewodniczący w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie stwierdził, że do zawarcia ugody nie doszło.

Dowód: wniosek z 26.08.2016 r. k. 626 – 628, protokół posiedzenia k. 629.

W dniu 29 listopada 2017 r. na zlecenie K. K. (1) radca prawny L. O. sporządził opinię prawną, której przedmiotem było ustalenie roszczeń jakie przysługują powódce w związku ze sprzedażą przedsiębiorstwa upadłego (...) sp. jawna w P..

W dniu 31 lipca 2018 r. prywatny detektyw (...) sporządził sprawozdanie do umowy zlecenia detektywistycznego zawartej z K. K. (1).

W dniu 5 lipca 2019 r. na zlecenie (...) sp. z o.o. w L. sporządziła na piśmie opracowanie stanowiące analizę przepisów prawa i wyjaśnienie zagadnień prawno-podatkowych związanych z wypłatą wynagrodzenia na rzecz syndyka przez (...) spółkę jawną w upadłości likwidacyjnej w P. w latach 2011 - 2014.

Dowód: informacja w przedmiocie podatkowych prawidłowości rozliczeń k. 12 – 25, 921 – 934, sprawozdanie z 31.07.2018 r. k. 125 – 184, 847- 906, opinia prawna k. 951 – 954v.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dochodzone przez powódkę roszczenie należało rozpatrywać przez pryzmat art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.; dalej: p.u.), który w brzmieniu obowiązującym do 18 lutego 2015 r. stanowił, że syndyk, nadzorca sądowy i zarządca odpowiadają za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków.

W doktrynie przeważa stanowisko, że podstawę odpowiedzialności syndyka stanowią przepisy art. 415 i następne kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych, jest to bowiem odpowiedzialność za nienależyte wykonywanie obowiązków o charakterze ustawowym (zob.

S. G., Prawo upadłościowe [w:] S. G., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 12, W. 2020, L., komentarz do art. 160, P. Z., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 7, W. 2022, L., komentarz do art. 160).

W orzecznictwie wskazuje się, że przepis art. 160 ust. 3 uzależnia ponoszenie odpowiedzialności przez syndyka masy upadłości tylko od faktu wyrządzenia szkody, jeżeli jest ona następstwem nienależytego wykonania obowiązków przez syndyka. Jest to odpowiedzialność na zasadzie winy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12.5.2011 r., III CSK 222/10, L.).

Przesłankami odpowiedzialności syndyka są zatem nienależyte wykonanie obowiązków (zawinione działanie lub zaniechanie), szkoda, a także związek przyczynowy pomiędzy nienależytym wykonaniem obowiązków a powstałą szkodą.

Jednocześnie zaakcentować trzeba, że wystarczająca do przypisania syndykowi odpowiedzialności jest wina nieумыślna. Ciężar udowodnienia okoliczności świadczących o ziszczeniu się wymienionych przesłanek spoczywa, stosownie do art. 6 k.c., na osobie powołującej się na odpowiedzialność odszkodowawczą po stronie syndyka.

Przepisy Prawa upadłościowego nie stanowią, wobec kogo syndyk i jego zastępca są odpowiedzialni za wyrządzoną szkodę. Przyjmuje się, że odpowiadają oni względem masy upadłości, w której imieniu z roszczeniem

odszkodowawczym może wystąpić następny syndyk. Stosownie do okoliczności odpowiedzialność ta może powstać także w stosunku do samego upadłego, jego wierzycieli oraz wierzycieli masy upadłości (op. cit.).

Zauważyć trzeba, iż powódka, będąca współnikiem spółki jawnej, wobec której prowadzone było postępowanie upadłościowe, nie należy do kręgu wymienionych wyżej podmiotów. Niemniej, w ocenie sądu, brak jest podstaw, by wyłączyć możliwość wystąpienia przez nią z powodztwem odszkodowawczym wobec syndyka w przypadku ziszczenia się wszystkich przesłanek odpowiedzialności deliktowej, opartej na przepisach art. 415 k.c.

Fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalone zostały w oparciu o dowody z dokumentów. Sąd nie uwzględnił wniosku powódki o zwrócenie się do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie o przesłanie akt postępowania upadłościowego XII GUp 27/12, mając na uwadze, iż zgodnie z art. 250 §1 zd. 2 k.p.c. jeżeli dokument znajduje się w aktach organów lub podmiotów, o których mowa w art. 244 § 1 i 2, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ lub podmiot odpis lub wyciąg z dokumentu. Sąd zażąda wydania odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama nie może go uzyskać. Powódka nie próbowała nawet wykazywać, że nie może sama uzyskać odpisów dokumentów z akt postępowania upadłościowego, co do których wniosła o przeprowadzenie dowodu w piśmie z dnia 25.01.2022 r. Niezależnie od tego zauważyć trzeba, iż do pisma tego dołączono fotokopie wymienionych dokumentów z akt XII GUp 27/12.

Sąd pominął dowody z zeznań świadków zgłoszonych przez powódkę, opinii biegłego i przesłuchania stron, uznając, że przeprowadzenie tych dowodów nie mogłoby zmienić wyniku sprawy, a tym samym pozostawały one nieistotne dla rozstrzygnięcia. Z tych samych względów nie uwzględniono wniosku powódki o zwrócenie się do operatora Polkomtel o udzielenie informacji na temat dat i czasu logowania się telefonu pozwanego do sieci GSM.

W świetle art. 299 k.p.c. nie było też podstaw do przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron.

Wymienione wyżej dowody zmierzały do wykazania nienależytego wykonania przez pozwanego obowiązków syndyka, którego powódka upatrywała przede wszystkim w zaniżeniu ceny sprzedaży nieruchomości oraz czynszu dzierżawy przedsiębiorstwa.

W ocenie sądu nawet wykazanie tej przesłanki nie pozwoliłoby na uwzględnienie powodztwa, a to wobec braku dowodu szkody i związku przyczynowego pomiędzy działaniem (zaniechaniem) syndyka, a szkodą po stronie powódki. Innymi słowy powódka nie wykazała, że wskutek nienależytego wykonania przez pozwanego obowiązków syndyka powstał w jej majątku uszczerbek w kwocie wskazanej pozwem.

Podkreślenia przy tym wymaga, że spoczywający na syndyku obowiązek naprawienia szkody obejmuje, w myśl powszechnie akceptowanej teorii adekwatnej przyczynowości, jedynie normalne następstwa działania lub zaniechania, które wywołały szkodę.

Na posiedzeniu przygotowawczym w dniu 9 lutego 2022 r. (k. 999) pełnomocnik powódki wyjaśnił, że powódka wywodzi roszczenie z faktu, iż poprzez sprzedaż majątku w postępowaniu upadłościowym nie zdołano spłacić wszystkich zobowiązań, a powódka nie została zwolniona z obowiązku ich spłaty. Uszczerbek w dobrach majątkowych powódki wynikać zatem miał z niezaspokojenia w postępowaniu upadłościowym wierzycieli (...) spółki jawnej, co skutkowało tym, że prowadzone są wobec powódki dwa postępowania egzekucyjne. Z wyjaśnień złożonych na posiedzeniu przygotowawczym wynika, że tytuły wykonawcze, na podstawie których prowadzona jest egzekucja, wystawione zostały jeszcze przed ogłoszeniem upadłości przeciwko K. K. (1) prowadzącej jednoosobowo działalność gospodarczą. Jednocześnie wskazano, że majątek przedsiębiorstwa prowadzonego jednoosobowo przez K. K. (1) wniesiony został do spółki jawnej. Z wyjaśnień wynika jednocześnie, że wierzytelność wierzyciela prowadzącego egzekucję (R.) została uwzględniona w postępowaniu upadłościowym na kwotę 164.000 zł, z czego wypłacono mu 35.000 zł; nie uwzględniono zaś wierzytelności w kwocie 500.000 zł. Wierzyciel ten uzyskać miał klauzulę wykonalności w 2018 r.; powódka nie wyjaśniła przy tym, czy była to „dodatkowa” klauzula, tj. nadana przeciwko współnikowi spółki jawnej z uwagi na subsydiarną odpowiedzialność z art. 31 k.s.h., czy też nadano ją przeciwko K. K. (1), jako podmiotowi przeciwko któremu wystawiono tytuł egzekucyjny. Według powódki wierzyciel dochodzi zarówno

kwoty nieuwzględnionej w postępowaniu upadłościowym, jak i tej faktycznie nie wypłaconej mu, mimo uwzględnienia w liście wierzytelności. Pełnomocnik powódki podał nadto, że drugie postępowanie egzekucyjne jest zawieszona do czasu rozpoznania powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Okoliczności powyższe nie zostały przy tym poparte jakimkolwiek dowodem.

Powódka argumentowała, że gdyby sprzedano przedsiębiorstwo za wyższą cenę to zaspokojone zostałyby w ramach postępowania upadłościowego wszystkie wierzytelności, a tym samym, jak wnosić należy ze złożonych wyjaśnień, nie prowadzono by wobec niej egzekucji. Jednocześnie jednak w czasie posiedzenia przygotowawczego nie udało się ustalić, czy postępowania egzekucyjne zostały wszczęte przez wierzyciela (R.) dopiero po zakończeniu postępowania upadłościowego, skoro według powódki sam wierzyciel utrzymuje, że toczyły się przez cały czas.

Dokonując oceny argumentacji powódki zauważyć przede wszystkim trzeba, że upadłość ogłoszono nie wobec K. K. (1), lecz (...) spółki jawnej, której powódka była współnikiem. Brak jest podstaw do przyjęcia, że w przypadku zaspokojenia wszystkich wierzycieli w postępowaniu upadłościowym ewentualna nadwyżka środków powiększałaby aktywa powódki.

Zgodnie z art. 85 § 1 k.s.h. w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2015 r. w przypadku ogłoszenia upadłości spółki jej rozwiązanie następuje po ukończeniu postępowania upadłościowego; wniosek o wykreślenie spółki z rejestru składa syndyk. W literaturze wskazywano na tle tego przepisu, jeszcze przed jego zmianą, która weszła w życie od 1.01.2016 r., że spółka nie podlega wykreśleniu, gdy wszyscy wierzyciele zostaną zaspokojeni (zob. J. Bieniak, M. Bieniak, G. Nita-Jagielski, Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2014, Legalis, komentarz do art. 85).

W takiej zatem sytuacji ewentualne pozostałe środki nie należały do powódki, lecz wydane byłyby po zakończeniu postępowania upadłościowego spółce jawnej. W przypadku egzekucji prowadzonej wobec powódki prowadzącej jednoosobową działalność, brak byłoby podstaw do automatycznego „przeniesienia” środków spółki jawnej na rzecz współnika.

W sytuacji, w której powódka upatruje szkody w powstaniu po jej stronie pasywów wynikających z obowiązku zaspokajania długów nie pokrytych w postępowaniu upadłościowym, w pierwszej kolejności powinna była wykazać fakt istnienia tego rodzaju pasywów. Powódka tymczasem nie złożyła ani tytułów wykonawczych, na podstawie których prowadzona jest egzekucja, ani też jakichkolwiek dokumentów z akt postępowania egzekucyjnego, które pozwoliłyby ustalić podstawowe fakty istotne w tym zakresie. Powódka nie wykazała w szczególności, że zobowiązana jest do zapłaty łącznie kwoty 780.000 zł; nie powołała dowodów, które pozwoliłyby na ustalenia dotyczące wniesienia majątku przedsiębiorstwa prowadzonego jednoosobowo przez powódkę do spółki jawnej, jak również ewentualnej odpowiedzialności powódki, jako współnika, za zobowiązania spółki jawnej.

Co więcej, brak jest nawet jednoznacznych twierdzeń powódki, które pozwoliłyby na ustalenie ewentualnych faktów podlegających dowodzeniu. W szczególności nie wiadomo, kiedy wydano tytuły egzekucyjne, na podstawie których wierzyciel (R.) prowadzi egzekucję, kiedy i przeciwko komu nadano im klauzule wykonalności. Zauważyć przy tym trzeba, że w przypadku, gdyby tytuły wykonawcze wydane były przeciwko (...) spółce jawnej, (a to w kontekście twierdzeń o wniesieniu majątku K. K. (1) do spółki jawnej), to oczekiwać należałoby ich uwzględnienia w liście wierzytelności. Tymczasem według powódki uwzględniono jedynie wierzytelność w kwocie 164.000 zł.

Podkreślenia nadto wymaga, że powyższe okoliczności, które uzasadniać miały powstanie szkody i związku przyczynowego pomiędzy nienależytym wykonaniem obowiązków syndyka a szkodą, podniesione zostały dopiero na posiedzeniu przygotowawczym w dniu 9 lutego 2022 r., mimo iż zarządzeniem z 30.12.2021 r. na podstawie art. 205³§2 k.p.c. zobowiązano powódkę do powołania wszystkich twierdzeń i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania. Tego wezwania powódka złożyła pismo z 25.01.2022 r., jednakże nie obejmowało ono ww. okoliczności. Tym samym powołanie podstawowych dla rozstrzygnięcia faktów uznać należało za spóźnione.

Niezależnie od tego powódka nie wykazała, w jakiej wysokości pozostały niezaspokojone wierzytelności spółki jawnej. Nie złożono w szczególności takich dokumentów z akt postępowania upadłościowego, jak listy wierzytelności i

plany podziału, które pozwoliłyby na dokonane miarodajnych ustaleń w tym zakresie. Nie sposób zatem ustalić, czy uzyskanie wyższej ceny sprzedaży przedsiębiorstwa, bądź wpływ wyższego czynszu dzierżawnego, czy też zmniejszenie kosztów poniesionych przez syndyka, pozwoliłoby na zaspokojenie wierzycieli w wyższym stopniu; nieznana jest bowiem wysokość wierzytelności zaspokojonych oraz wartość tych, które nie zostały w postępowaniu upadłościowym zaspokojone. Podkreślenia przy tym wymaga, że dokumenty tego rodzaju nie były wymienione we wniosku o zobowiązanie do złożenia akt XII GUp 27/12, zawartym w piśmie z 25.01.2022 r., jako te, z których powódka domaga się przeprowadzenia dowodu.

Mając na uwadze przytoczoną argumentację i brak wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej w postaci szkody i związku przyczynowego niecelowe było prowadzenie postępowania dowodowego w szczególności z zeznań świadków i opinii biegłych. Dowody te zmierzały bowiem do ustalenia innej przesłanki z art. 415 k.c., a mianowicie bezprawnego czynu przejawiającego się w nienależytym wykonaniu obowiązków przez syndyka, nie odnosiły się natomiast do kwestii związku przyczynowego pomiędzy tym czynem a szkodą.

W konsekwencji powództwo zostało oddalone.

W oparciu o przepisy §8 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715) rozstrzygnięto o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.